

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

27 november 2014

ALGEMENE BELEIDSNOTA (*)

Oorlogsslachtoffers

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

27 novembre 2014

NOTE DE POLITIQUE GÉNÉRALE (*)

Victimes de Guerre

Zie:

Doc 54 **0588/ (2014/2015):**
001 tot 022: Beleidsnota's.

(*) Overeenkomstig artikel 111 van het Reglement.

Voir:

Doc 54 **0588/ (2014/2015):**
001 à 022: Notes de politique générale.

(*) Conformément à l'article 111 du Règlement.

0873

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Démocratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000: Parlementair document van de 54e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
 QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
 CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag
 CRABV: Beknopt Verslag
 CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
 PLEN: Plenum
 COM: Commissievergadering
 MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000: Document parlementaire de la 54e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
 QRVA: Questions et Réponses écrites
 CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral
 CRABV: Compte Rendu Analytique
 CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
 PLEN: Séance plénière
 COM: Réunion de commission
 MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers**Publications officielles éditées par la Chambre des représentants**

Bestellingen:
 Natieplein 2
 1008 Brussel
 Tel.: 02/ 549 81 60
 Fax : 02/549 82 74
 www.dekamer.be
 e-mail : publicaties@dekamer.be

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Commandes:
 Place de la Nation 2
 1008 Bruxelles
 Tél. : 02/ 549 81 60
 Fax : 02/549 82 74
 www.lachambre.be
 courriel : publications@lachambre.be

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

Inleiding

Twee diensten zijn belast met het behartigen van de belangen van de Oud-strijders en de Oorlogsslachtoffers: de Directie-generaal Oorlogsslachtoffers van de FOD Sociale Zekerheid en het Instituut voor Veteranen — Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, Oud-strijders en Oorlogsslachtoffers (IV-NIOOO) onder voogdij van de minister van Defensie.

I. — DIRECTIE-GENERAAL OORLOGSSLACHTOFFERS VAN DE FOD SOCIALE ZEKERHEID

A. Opdrachten

De Directie-generaal Oorlogsslachtoffers verdedigt de belangen van de burgerlijke oorlogsslachtoffers. In dat opzicht is de eerste opdracht van de Dienst de behandeling van de aanvragen van de burgerlijke oorlogsslachtoffers, zowel wat betreft een statuut van nationale erkentelijkheid, een invaliditeitspensioen als een rente.

De Directie-generaal Oorlogsslachtoffers, gemotiveerd door de waarde van haar archieven en door het feit dat ze absoluut bewaard moeten blijven omdat ze deel uitmaken van het moreel erfgoed van de natie, staat ook in voor opdrachten die meer te maken hebben met de bewaring en toegankelijkheid van de documenten.

B. Uitvoering van de opdrachten

1. Toekenning van de statuten van nationale erkentelijkheid

De Directie-generaal is bevoegd voor de toekenning, aan vanuit vaderlandslievend oogpunt verdienstelijke burgers tijdens de oorlog 1940-1945, van de volgende statuten van nationale erkentelijkheid: politieke gevangenen, gedeporteerde voor de verplichte tewerkstelling, werkweigeraar, burgerlijke weerstander, weerstander door de sluikpers, weerstander tegen het nazisme, verplicht ingelijfd in de *Wehrmacht*, zeevisser in oorlogstijd, rekruteringscentra van het Belgisch leger (RCBL), ondergedoken joods kind, burgerlijk invalide van de oorlog 1940-1945.

2. Toekenning van invaliditeitspensioenen

De dienst pensioenen behandelt verder de dossiers betreffende invaliditeitspensioenen op basis van de wet van 15 maart 1954 betreffende de herstelpensioenen voor de burgerlijke slachtoffers van de oorlog 1940-1945 en hun rechthebbenden.

Introduction

Deux services sont chargés des intérêts des anciens combattants et des victimes de la guerre: la Direction générale Victimes de la Guerre relevant du SPF Sécurité sociale et l’Institut des Vétérans — Institut national des invalides de guerre, anciens combattants et victimes de guerre (IV-INIG) sous tutelle du ministre de la Défense.

I. — DIRECTION GÉNÉRALE VICTIMES DE LA GUERRE DU SPF SÉCURITÉ SOCIALE

A. Missions

La Direction générale Victimes de la Guerre défend les intérêts des victimes civiles de la guerre. À ce titre, sa mission première est de traiter les demandes des victimes civiles de guerre, que ce soit des demandes de statut de reconnaissance nationale, de pension d’invalidité ou de rente.

La Direction générale Victimes de la Guerre, motivée par la prise de conscience de la valeur de ses archives et de la nécessité de les sauvegarder, car elles font partie du patrimoine moral de la nation, assume également des missions plus en rapport avec la préservation et l’accessibilité des documents.

B. Exécution des missions

1. Octroi des statuts de reconnaissance nationale

La Direction générale est compétente pour octroyer aux civils méritants sur le plan patriotique durant la guerre 1940-1945, les statuts de reconnaissance nationale suivants: prisonnier politique, déporté pour le travail obligatoire, réfractaire, résistant civil, résistant par la presse clandestine, résistant au nazisme, incorporé de force dans la *Wehrmacht*, pêcheur marin en temps de guerre, Centres de Recrutement de l’Armée belge (CRAB), enfant juif caché, invalide civil de la guerre 1940-1945.

2. Octroi de pensions d’invalidité

Le service des pensions continue à traiter les dossiers de pensions d’invalidité sur base de la loi du 15 mars 1954 relative aux pensions de dédommagement des victimes civiles de la guerre 1940-1945 et de leurs ayants droit.

De burgerlijke invaliditeitscommissies en de hogere beroepscommissies, administratieve rechtscolleges, komen nog regelmatig bijeen om een uitspraak te doen over de pensioenrechten van burgerlijke oorlogsinvaliden.

3. Toekenning van oorlogsrenten

De Directie-generaal Oorlogsslachtoffers is bevoegd voor de toekenning van twee soorten renten:

— de renten voor personen (en hun rechthebbenden) die al vroeger een statuut van nationale erkentelijkheid hebben verkregen als weerstander tegen het nazisme, werkweigeraar en/of weggevoerde voor verplichte werkstelling tijdens de oorlog 1940-1945 en zeevissier;

— de renten toegekend aan de slachtoffers van rassen vervolgingen (Wet van 11 april 2003).

4. Toekenning van allerhande voordelen

De Directie-generaal Oorlogsslachtoffers blijft verder zorgen voor de uitreiking van attesten voor het verkrijgen van speciale parkeerkaarten, kosteloze geneeskundige verzorging terwijl het medisch onderzoek aan de gang is, de aflevering van attesten voor allerlei fiscale voordelen (vrijstelling van het kijk- en luistergeld, terugbetaling van de btw bij aankoop van een wagen, vrijstelling van de verkeersbelasting, sociaal telefoon tarief, vermindering van de onroerende voorheffing, ...), attesten voor levenslange kosteloze geneeskundige verzorging en voor de terugbetaling van het remgeld door het IV-NIOOO, attesten die recht geven op volledig kosteloos openbaar vervoer.

5. Toelagen voor vaderlandsliedende verenigingen

Jaarlijks kent de Staat toelagen toe aan vaderlandsliedende verenigingen die zich op een of andere wijze verdienstelijk hebben gemaakt ten opzichte van de gemeenschap van de oorlogsslachtoffers. Ook in de komende jaren moet dit beleid worden aangehouden: het budget voor 2015 bedraagt 12 000 euro.

6. Betoelaging van het Instituut voor Veteranen – Nationaal Instituut voor Oorlogsinvaliden, Oud-strijders en Oorlogsslachtoffers

De Staat kent het Instituut jaarlijks een toelage toe om zijn verschillende taken te kunnen uitvoeren. De Directie-generaal Oorlogsslachtoffers ziet erop toe dat die toelage, die wordt ingeschreven in de begroting van de FOD Sociale Zekerheid, binnen de termijnen en in overeenstemming met de wettelijke bepalingen ter beschikking wordt gesteld.

Les Commissions civiles d'Invalidité et les Commissions supérieures d'appel, organes juridictionnels administratifs, se réunissent encore régulièrement pour statuer sur les droits à une pension d' invalide civil de la guerre.

3. Octroi de rentes de guerre

La Direction générale Victimes de la Guerre est compétente pour allouer deux types de rentes:

— les rentes aux personnes (et à leurs ayants droit) ayant préalablement obtenu un statut de reconnaissance nationale en qualité de résistant au nazisme, de réfractaire et/ou de déporté pour le travail obligatoire de la guerre 1940-1945, de pêcheur marin;

— les rentes octroyées aux victimes des persécutions raciales (Loi du 11 avril 2003).

4. Octroi d'avantages divers

La Direction générale Victimes de la Guerre continue par ailleurs à délivrer des attestations pour l'obtention de cartes spéciales de stationnement, les soins de santé gratuits lorsque l'examen médical est en cours, des attestations pour divers avantages fiscaux (exonération de la redevance radio-télévision, remboursement de la TVA à l'achat d'une voiture, exonération de la taxe de circulation, tarif téléphonique social, réduction du précompte mobilier, ...), des attestations pour soins de santé gratuits à vie et pour le remboursement du ticket modérateur par l'IV-INIG, des attestations donnant droit à la gratuité totale sur les transports en commun.

5. Allocations à des associations patriotiques

Chaque année, l'État alloue des subventions à des associations patriotiques qui ont œuvré d'une façon ou d'une autre en faveur de la communauté des victimes de la guerre. Cette politique doit être poursuivie dans les années à venir: le budget en la matière est de 12 000 euros pour 2015.

6. Subventionnement de l'Institut des Vétérans – Institut National des Invalides de Guerre, Anciens Combattants et Victimes de Guerre

L'État octroie chaque année une subvention à l'Institut afin de lui permettre de remplir ses différentes missions. La Direction générale Victimes de la Guerre veille à ce que cette subvention, inscrite au Budget du SPF Sécurité sociale, soit mise à la disposition de l'Institut, dans les délais et en respectant les prescriptions légales.

Rekening houdend met de personeels- en met de werkingskosten, werd de toeelage die door de Schatkist aan het Instituut werd toegekend voor 2015 op 23 852 000 euro bepaald. Dit bedrag houdt rekening met de besparingsmaatregelen beslist door de Regering.

7. Beheer van het oorlogsarchief

De Directie-generaal zal in 2015 doorgaan met de uitvoering van de databaseprojecten en de documentaire projecten die de voorbije jaren werden opgestart en die tot doel hebben de in de dienst bewaarde documenten in stand te houden en de toegang er toe te verbeteren.

Ieder jaar worden specifieke budgettaire middelen vrijgemaakt voor de bewaring van de archieven. Vanaf het begrotingsjaar 2007 werden alle kosten betreffende de bewaring van de archieven samengebracht onder een nieuwe, specifieke basisallocatie, de basisallocatie 1220. In 2015 zal 14 000 euro besteed worden aan de aankoop van bewaringsmateriaal en 12 000 euro aan de aankoop van rekken en plankenkasten, specifiek bestemd voor de archivering.

C. Werking van de dienst

Het personeelsbestand van de Directie-generaal Oorlogsslachtoffers wordt geleidelijk aan kleiner. Tegenwoordig telt de Directie-generaal 26 personeelsleden, wat overeenstemt met 22 voltijdse equivalenten.

En tenant compte des frais de personnel et de fonctionnement, le subside alloué par le Trésor à l’Institut pour lui permettre de remplir ses missions est ainsi établi à un total de 23 852 000 euros en 2015. Ce montant tient compte des mesures d’économie décidées par le Gouvernement.

7. Gestion des archives de guerre

La Direction générale continuera en 2015 tous les projets de bases de données et les projets documentaires initiés les années précédentes et qui ont pour objectif de préserver et d’augmenter l’accessibilité des documents conservés dans le service.

Chaque année, des moyens budgétaires spécifiques sont consacrés à la conservation des archives. Depuis 2007, tous les frais relatifs à la conservation des archives de la guerre ont été regroupés sous une allocation de base, spécifique, l’allocation de base 1220. En 2015, 14 000 euros seront consacrés à l’achat de matériel spécial de conservation et 12 000 euros à l’achat d’étagères et rayonnages spécifiques à l’archivage.

C. Fonctionnement du service

Le personnel de la Direction générale Victimes de la Guerre diminue progressivement. Actuellement, la Direction générale compte 26 agents, correspondant à 22 équivalents temps-plein.

**II. — INSTITUUT VOOR VETERANEN
— NATIONAAL INSTITUUT VOOR
OORLOGSINVALIDEN, OUD-STRIJDERS EN
OORLOGSSLACHTOFFERS (IV-NIOOO)**

A. De opdrachten van het IV-NIOOO

Het Instituut is gelast met drie hoofdopdrachten jegens al zijn gerechtigden, maar ook jegens de Belgische samenleving, hetzij in functie van de bepalingen in zijn organieke reglementering, hetzij in functie van bijzondere bepalingen. Deze opdrachten zijn:

- de terugbetaling van geneeskundige verzorging;
- de sociale actie;
- het doorgeven van de Herinnering aan de offers gebracht in de loop van de twee wereldoorlogen en meer recentelijk voor de verdediging van de vrijheid en de democratie.

1. *De terugbetaling van de geneeskundige verzorging van de oorlogsinvaliden en de terugbetaling van het remgeld van geneeskundige verzorging aan bepaalde categorieën gerechtigden*

Het budget 2015 voor de terugbetaling van de gezondheidskosten bedraagt 13 884 649 euro. Dit bedrag wordt als volgt verdeeld:

- 11 140 923 euro voor de terugbetalingen ten gunste van de oorlogsinvaliden;
- 68 520 euro voor de terugbetalingen van het remgeld aan de krijgsgevangenen van 6-12 maanden;
- 2 675 206 euro voor de terugbetalingen van het remgeld aan de rechthebbenden met andere statuten.

2. *De sociale en morele bijstand ten gunste van zijn gerechtigden (Sociale Actie)*

Alle gerechtigden van het Instituut, en dit zonder enig onderscheid met betrekking tot de categorie waartoe zij behoren, kunnen aanspraak maken op hulpverlening in het kader van de sociale actie van het IV-NIOOO.

De budgettaire middelen afkomstig van de dotatie om deze opdracht te verzekeren zijn voor 2015 vastgelegd op 926 755 euro.

II. — INSTITUT DES VÉTÉRANS — INSTITUT NATIONAL DES INVALIDES DE GUERRE, ANCIENS COMBATTANTS ET VICTIMES DE GUERRE (IV-INIG)

A. Les missions de l'IV-INIG

L’Institut est chargé à l’égard de l’ensemble de ses ressortissants, mais aussi de la société belge de trois missions principales et ce, soit en fonction des dispositions de sa réglementation organique, soit en fonction de dispositions particulières. Ces missions sont:

- le remboursement des soins de santé;
- l'action sociale;
- la transmission de la Mémoire des sacrifices consentis au cours des deux guerres mondiales et plus récemment pour la défense de la liberté et de la démocratie.

1. *Le remboursement des soins de santé des invalides de guerre et le remboursement du ticket modérateur des soins de santé à certaines catégories de ressortissants*

Le budget 2015 en matière de remboursement des frais de soins de santé se chiffre à 13 884 649 euros. Ce montant est réparti comme suit:

- 11 140 923 euros pour les remboursements au bénéfice des invalides de guerre;
- 68 520 euros pour les remboursements des tickets modérateurs aux prisonniers de guerre de 6-12 mois;
- 2 675 206 euros pour les remboursements des tickets modérateurs aux bénéficiaires d’autres statuts.

2. *L’assistance sociale et morale en faveur de ses ressortissants (Action Sociale)*

Tous les ressortissants de l’Institut peuvent bénéficier de l’action sociale de l’IV-INIG, sans aucune discrimination quant à leur appartenance aux diverses catégories des victimes de guerre.

Les moyens budgétaires provenant de la dotation pour assurer cette mission en 2015 sont fixés à 926 755 euros.

**3. Het doorgeven van de Herinnering aan de offers
gebracht in de loop van de twee wereldoorlogen en
meer recentelijk voor de verdediging van de vrijheid
en de democratie**

Het doorgeven van de Herinnering steunt op een budget van 45 662 euro voor 2015.

B. De toekomst van het Instituut

Het regeerakkoord voorziet dat een werkgroep een evaluatie zal maken van de voor- en nadelen van een structurele toenadering tussen het Instituut en de Centrale Dienst voor Sociale en Culturele Actie van Defensie. Ik zal hiertoe het initiatief nemen en deze werkgroep opstarten samen met de betrokken instellingen. Zoals voorzien zal een verslag aan de regering worden overgemaakt binnen het jaar van de nieuwe legislatuur.

C. Wetgevende initiatieven

De wetgeving over de oorlogsslachtoffers is een complexe wetgeving waar rekening moet gehouden worden met de bereikte evenwichten tussen de verschillende categorieën van oorlogsslachtoffers. Wetgevend initiatief in dit domein wordt daarom best gedragen door heel de gemeenschap van oorlogsslachtoffers. De Hoge Raad voor Oorlogsinvaliden, Oud-strijders en Oorlogsslachtoffers heeft hierin een belangrijke rol te vervullen als adviesorgaan.

Het aantal rechthebbenden neemt jaar na jaar op substantiële wijze af en bijgevolg ook de budgettaire kost die voortvloeit uit deze wetgeving. De theoretische budgettaire marge die hierdoor ontstaat, mag echter geen alibi zijn om bijkomende materiële voordelen toe te kennen wetende wat de situatie is van onze openbare financiën en wat de vele andere maatschappelijke noden zijn. Aanpassingen van de wetgeving moeten in de eerste plaats gericht zijn op het bestrijden van ongelijkheden die vandaag maatschappelijk niet meer te verantwoorden zijn.

*De minister van Defensie,
belast met Ambtenarenzaken,*

Steven VANDEPUT

3. La transmission de la Mémoire des sacrifices consentis au cours des deux guerres mondiales et plus récemment pour la défense de la liberté et de la démocratie

La transmission de la Mémoire est dotée d'un budget fixé à 45 662 euros en 2015.

B. L'avenir de l'Institut

L'accord de Gouvernement prévoit qu'un groupe de travail se réunira pour évaluer les avantages et les inconvénients d'un rapprochement structurel entre l'Institut et l'Office Central d'Action Sociale et Culturelle au profit du personnel de la Défense. À cette fin je prendrai l'initiative de démarrer ce groupe de travail avec les institutions concernées. Comme prévu, un rapport sera remis au Gouvernement au cours de la première année de la législature.

C. Initiatives législatives

La législation sur les victimes de la guerre est une législation complexe qui doit tenir compte des équilibres atteints entre les différentes catégories de victimes de la guerre. Il est dès lors indiqué que chaque initiative législative dans ce domaine soit portée par toute la communauté des victimes de la guerre. Le Conseil Supérieur des Invalides de Guerre, Anciens Combattants et Victimes de Guerre a un rôle important à jouer en tant qu'organe consultatif.

Le nombre de bénéficiaires augmente d'année en année de manière substantielle, et par conséquent également les coûts budgétaires qui résultent de cette législation. La marge budgétaire théorique ainsi créée ne peut cependant être l'alibi pour accorder des avantages matériels supplémentaires sachant ce qu'est l'état de nos finances publiques et ce que sont les nombreux autres besoins sociaux. Les modifications législatives devraient viser principalement les inégalités que la société actuelle n'estime plus justifiables.

*Le ministre de la Défense,
chargé de la Fonction publique,*

Steven VANDEPUT